

ikke gives nogen planmæssig Indfæstning, og at Ordene „planmæssig Afgift“ maa være at forstaae om den ved den 1795 udarbejdede Plan fastsatte Afgift; men Ordene „planmæssig Indfæstning“ om den testamentariske Indfæstning, d. v. s. 10 Rbd. pr. Td. Hartkorn. Fremdeles skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det vel er sagt, at der fra den hele Taxationssum skal fradrages Værdien af den aarlige Udviisning af Brænde og Gavntræ; men der er ikke sagt, hvor denne Værdi skal komme fra, og man maatte da nærmest forstaae det saaledes, at Følgen deraf vil blive, at Akademiet bliver fri for dette Brændedeputat, uden at hverken Fæsterne eller Godsforsørgelseskasen fik nogen Erstatning derfor; men det kan heller ikke være Meningen, saa at jeg formoder, at dette Beløb skal afdrages i Fæsternes aarlige Afgift, saaledes som saavel Udvalget som Regjeringen har foreslaaet. Men det fremgaaer ei af Ordene. Selv affeet fra denne uheldige Affattelsesmaade, som jo et andet Sted kunde forandres ved en anden Redaction af Forslaget, kan jeg ikke bifalde sammes Realitet. Det gaaer nemlig ud paa, at man først skal tage Afgiften som en rimelig og billig Afgift 25 Gange, saaledes som i Loven, men saa skal man; med Hensyn til Indfæstningen, lægge den Indfæstning til Grund, som har været anvendt paa de nærmest liggende Godser under Akademiet af tilsvarende Fæstesteder; men derved vilde i hoi Grad Kjøbesummen forøges over det, som Udvalget har foreslaaet Thinget. Jeg har liggende for mig Optegnelser, hvorefter den i de sidste 5 Aar paa Sorø Godser i Gjennemsnit har været 877 Rbd. pr. Gaard paa $6\frac{1}{4}$ Td. Hartkorn, altsaa omtrent 140 Rbd. pr. Td. Hartkorn, hvilket vel stemmer med de sædvanlige Indfæstninger i de sidste 5 Aar paa andre sjællandske Godser; det er altsaa 130 Rbd. mere end testamentmæssig Indfæstning. For en Gaard paa 6 Tdr. Hartkorn vil det blive et Tillæg af 840 Rbd. over den Kjøbesum, der ved 2den Behandling er vedtaget af Thinget. Af denne Sum foreslaaes det, at Fæsterne skulle have de $\frac{2}{4}$; af de to andre $\frac{1}{4}$ tilfalder den ene Akademiet, den anden Godsforsørgelseskasen. Følgen deraf bliver

altsaa, at en saadan Gaards Fæster faaer 420 Rbd. mere at udrede, hvoraf de 210 Rbd. tilfalder Akademiet og de andre 210 Rbd. Godsforsørgelseskasen. Naar jeg betragter Loven, saaledes som den nu foreligger, maa jeg gjen tage, hvad jeg sagde under 2den Behandling, at saaledes som Thinget nu har vedtaget Lovudkastet, vil Akademiet i Gjerningen hverken faae mere eller mindre, end det hidtil har havt; det skal nemlig noies med, hvad der efter Gaardens Bestaand kan kaldes en passende og rimelig Afgift. Nu er den planmæssige Afgift paa dette Gods udregnet at være circa 1 Tonde 3 Stpr. Rug, Byg og Havre for hver Tonde Hartkorn, hvilket, efter 20 Aars Capitelstart, udgjør mellem 13 og 14 Rbd. pr. Tonde Hartkorn; det kan da vel være, at en enkelt Gaard kan blive sat noget høiere, men saa kan det atter være, at det for en enkelt Gaard befindes at være en temmelig stor Afgift, som derfor bliver noget nedsat, og altsaa antager jeg, at Taxatorerne ville i Gjennemsnit komme til en saadan Afgift, som repræsenterer 350 Rbd. pr. Tonde Hartkorn. Naar Indfæstningen dernæst efter Testamentet sættes til 10 Rbd. pr. Td. Hartkorn, og de tidligere Rettelser fradrages, saa kommer alt det, der vindes over den tidligere Indtægt efter Loven, som det er vedtaget ved anden Behandling, Fæstebønderne paa det kalkkreuziske Gods tilgode. Paa den anden nu foreslaaede Maade kommer enhver Gaard til at give Akademiet over et Par Hundrede Daler mere, altsaa en halv Snees Tusinde i det Hele, og ligesaa Meget til den foreslaaede Stiftelse. Jeg veed ikke, hvorfor Thinget, naar det eengang er gaaet ud fra, at Indfæstningen ikke skal beregnes høiere end efter Testamentet, nu skulde ville overføre endeel af Værdien til andre Personer, nemlig til Akademiet og Godsforsørgelseskasen. Jeg maa fremdeles bemærke, at denne Godsforsørgelseskasse, som her foreskrives, ikke eengang stemmer med Testamentet. Jeg vil indrømme, at Noget kunde tale for, at man sagde, som jeg troer, Resultatet vil blive, at Akademiet skulde have den samme Indtægt, som det hidtil har havt, og ikke mere end 10 Rbd. i Indfæstning, og, hvad der kunde indkomme